

Visszatekintve a történelmi Magyarország vizsgált kötéseleméire, megállapíthatjuk, hogy a könyvkötés minden korszakban – 1541-től kezdve másfél évszázadon át a török hódoltságai területen kívül – lépést tudott tartani, különböző hatásokat befogadva, az európai stílusfejlődéssel, színezve azt sajátos, némelykor magyaros vonásokkal, előnyben részesítve bizonyos típusokat, mint például az aranyozott corvinakötések vagy a debreceni festett pergamenkötések esetében.

A magyar könyvkötés története joggal tart számot a szélesebb műveltség közönség érdeklődésére, bár elsősorban szakkönyv a könyvtárosok, a régi könyvek és kódexek kedvelői és kutatói, valamint a restaurátorok számára.

„A könyv az emberi gondolat értéklésének fokmérője és szimbóluma..., története végül éppen olyan bonyolulttá és érdekessé lett, mint amilyen maga az ember” – Jaschik Almos

A borító címloldalán:
Copyright: 123RF

A borító hátoldalán:
Esterházy Pál: *Mennyei korona*.
Nagyszombat, 1696. –
MTA KIK: RM I 2r 43
aranyozott barokk bőrkötése

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁR ÉS INFORMÁCIÓS KÖZPONT

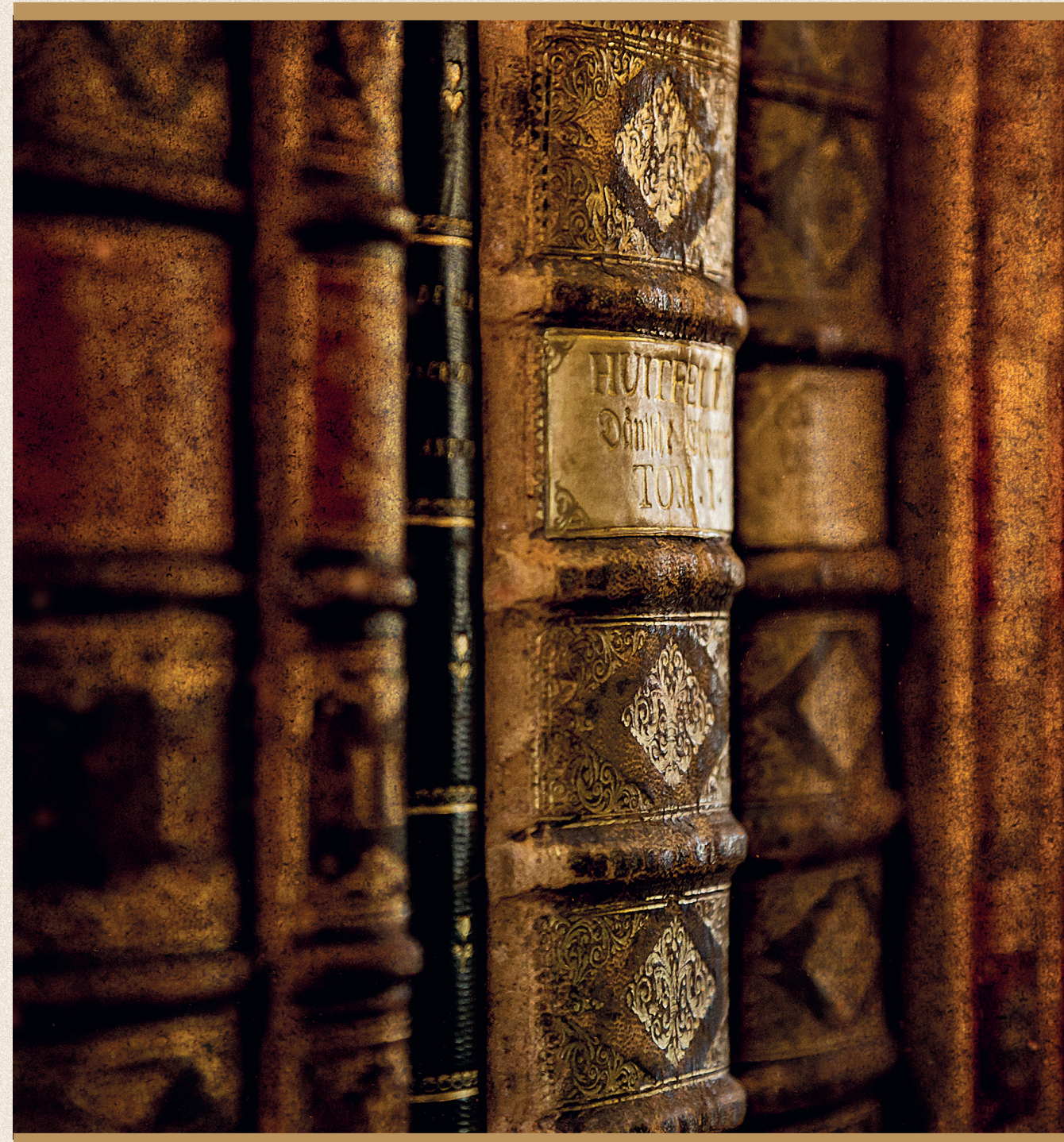
KOSSUTH KIADÓ
www.kossuth.hu / kiado@kossuth.hu

ROZSONDAI MARIANNE

A magyar könyvkötés a gótikától a művészkönyvekig

ROZSONDAI MARIANNE

A magyar könyvkötés
a gótikától a művészkönyvekig

Rozsondai Marianne gazdagon illusztrált könyvében arra vállalkozik, hogy a fennmaradt eredeti kötések részletes vizsgálata alapján bemutassa a magyarországi könyvkötés fél évezredének alakulását. A díszített kötésekkel, a díszítés elemeivel és kompozíciójával foglalkozik, amelyek követik a képzőművészeti stíluskorszakokat. A 19. századig a könyvkötés kézműipari termék, minden darab egyedi példány. A műhely, a mester meghatározása elvezet a könyv kötésének megrendelőjéhez, az olvasóhoz. A könyvkötés története tehát a könyvtörténet, a művelődéstörténet szerves része.

A magyar könyvkötés korszakainak taglalása függ attól, hogy az adott korból mennyi emlék maradt ránk, és hogy a szerző mely területeken végzett maga is kutatásokat. A korai, gótikus és reneszánsz műhelyek lehetőleg minden ismert kötetét számba veszi, a díszítésszámok (bélyegzők, görgetők, lemezek) levonatát bélyegzőtáblákba foglalja. Az Alpoktól északra Magyarországon jelentkezett először az itáliai reneszánsz hatása, amely aztán Mátyás király alatt érte el csúcspontját, a könyves kultúra terén a corvinakódexekben. A későbbi korokban jelentősen nőtt a könyvtermés, változtak az igények, s velük változott a könyvkötés és díszítésének technikája is. Ezért a könyvben a barokk, a rokokó, a klasszicista kor kötéseiből, vagy a habán és a superexlibrises kötésekben és a modern korból csak jellemző példák szerepelnek. A szecesszió termékeny talajra talált Magyarországon mind a képző-, mind az iparművészetben. A modern könyvkötők és könyvművészek nem a díszítést célozzák, hanem művészi kötéseiken és fedélterveiken tudatosan kifejezésre juttatják, újratereplik a könyv tartalmát, fő mondanivalóját.